

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně

Archiv obce Drahotín

1924–1938

Inventář

EL NAD č.: 1595

AP č.: 390

Mgr. Jana Hrušková

Horšovský Týn 2012

Obsah

Úvod:	
I. Vývoj původce archivního fondu	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	3
III. Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	4
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a zpracování archivní pomůcky	4
Seznam použité literatury a pramenů	5
Inventární seznam	6

I. Vývoj původce archivního fondu

Obec Drahotín leží na březích Slatinného potoka 3 kilometry severozápadně od Poběžovic. První písemná zmínka o ní pochází z roku 1365.

V roce 1839 uvádí Sommer na horšovskotýnském panství ves Trohatin se 60 domy a 481 německými obyvateli.¹ Farní správou ves příslušela k farnosti Hora Svatého Václava a tam také děti navštěvovaly školu, a to až do roku 1906, kdy byla v obci zřízena expozitura této školy, která se roku 1912 přeměnila na dvoutřídní školu.

Od roku 1850 je Drahotín (Trohatin) uváděn jako obec soudního okresu Poběžovice spadající pod správu okresního hejtmánství v Horšovském Týně. Až do roku 1883 spravovala obec i ves Načetín (Natschetin),² která v roce 1880 čítala 24 domů se 150 německými obyvateli.³ Obecní samospráva se řídila nejprve tzv. Stadionovým prozatímním obecním zřízením z 17. března 1849 (č. 170/1849 říšského zákoníku) a později obecním zřízením a volebním řádem z roku 1864 (č. 7/1864 zemského zákoníku).

Po vzniku samostatné Československé republiky následovala úprava obecní samosprávy zákony č. 75/1919 Sb. ze dne 31. ledna 1919, o řádu volení v obcích, a č. 76/1919 Sb. ze dne 7. února 1919, novela obecního zřízení (později novelizováno zákonem č. 122/1933 Sb., o změnách řádu volení v obcích). Z voleb probíhajících na základě vázaných kandidátních listin a podle zásad poměrného zastoupení mělo vzejít obecní zastupitelstvo, které ze svého středu zvolilo obecní radu, tvořenou starostou a radními, a obecní komise. V Drahotíně se volilo dvanáctičlenné obecní zastupitelstvo a jak v obecních, tak i v zemských volbách, se zde jako nejsilnější strany pravidelně prosazovaly Bund der Landwirte a Deutsche sozialdemokratische Arbeiterpartei. Od roku 1935 nejsilnější pozici převzala Sudetendeutsche Partei.

V roce 1921 žilo v Drahotíně v 76 domech 467 obyvatel a v roce 1930 v 84 domech 452 obyvatel, z nichž se všichni hlásili k německé národnosti. Ke vsi patřil i dvůr Bílovice (Willowitz). Ve vsi fungovalo množství nejrůznějších spolků, svazů a družstev, např. sbor dobrovolných hasičů (založen 1898), vodní družstvo, elektrické družstvo, spolek pro pojištění koní a dobytka, zemědělský spolek, družstvo pro chov dobytka, pro chov koní, spolek maloročníků a domkařů nebo místní skupiny Bund der Deutschen, Böhmerwaldbund a Deutscher Kulturbund.

Na základě Mnichovské dohody došlo v říjnu 1938 k záboru velké části politického okresu Horšovský Týn včetně Drahotína. Na zabraném území poté vznikl v rámci Říšské župy Sudety venkovský okres Horšovský Týn spadající do obvodu vládního prezidenta v Chebu. Obecní samospráva se poté řídila tzv. Německým obecním zřízením (Deutsche Gemeindeordnung) z roku 1935.

Činnost obecního úřadu skončila v květnu 1945, kdy správu obce převzala místní správní komise.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Archivní fond Archiv obce Drahotín tvoří archiválie vzniklé z činnosti Obecního úřadu Drahotín (Gemeindeamt Trohatin).

¹ SOMMER, Johann Gottfried. *Das Königreich Böhmen : statistisch-topographisch dargestellt. VII. Band, Klattauer kreis*. Praha : J. G. Calve, 1839, s. 180.

² Vyloučení katastrální obce Načetín ze svazku s obcí Drahotín povoleno roku 1883 a vydáno zákonem č. 10/1884 z. z., vyhlášení c. k. místodržitele pro Čechy ze dne 6. února 1884. *Zákoník zemský království Českého : ročník 1884, v němžto se obsahují částky I. – XXVIII. Číslo 1 až 73*. Praha : Místodržitelská knihtiskárna, 1884, s. 24.

³ *Podrobný seznam míst v Čechách*. Vídeň : Alfred Hölder, 1885, s. 32.

O jejich převzetí do archivu se nedochovaly žádné informace, pravděpodobně byly převzaty s archiváliemi jiných původců. Jediný dochovaný spis tohoto původce byl založen v registraturních deskách desetinného třídícího systému T. Porteleho se signaturou 661/1, avšak z dochovaného zlomku písemností není možné určit, zda byl tento spisový řád v období 1939–1945 uplatňován původcem pro všechny dokumenty či nikoliv.

O ztrátách ostatních dokumentů tohoto původce nejsou dochovány žádné záznamy.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Archivní fond Archiv obce Drahotín vznikl z činnosti Obecního úřadu Drahotín (Gemeindeamt Trohatin) a zachycuje období let 1924–1938. Z hlediska dochování lze tento archivní fond označit za torzovitý.

Archivní fond nebyl dosud pořádan a podle záznamů ve spisu o fondu v něm v minulosti nebyla provedena ani vnitřní skartace. Pořádání a inventarizace archivního fondu se řídily metodickým návodem na pořádání a inventarizaci archivních fondů Archiv obce z 31. ledna 2000 (č. j. AS/1-284/2000) a metodickým pokynem ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek z 12. března 2010 (č. j. SOAP/006-0767/2010).

Po uspořádání obsahuje archivní fond 1 knihu a 1 karton spisů o rozsahu 0,11 bm. Jazykem dochovaných archiválií je němčina.

Během uložení archivního fondu ve Státním okresním archivu Domažlice nebyly na archiváliích prováděny žádné restaurátorské ani konzervátorské zásahy a archiválie se nacházejí v dobrém stavu.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond Archiv obce Drahotín poskytuje vzhledem k minimu dochovaných archiválií pouze omezené informace k dějinám obce.

Jedinou dochovanou knihu představuje kronika obce, která byla vedena od roku 1924 a retrospektivně se krátkými zápisky vrací až do poloviny 19. století. Kromě každoročního obecného hodnocení počasí a úrody popisuje události v obci jako např. úmrtí obyvatel, novostavby, prodeje domů, požáry. Obsahuje však i velmi přínosné informace týkající se správy obce jako rozpočty či volby. Přestože by měla kronika obsahovat 200 stran, obsahuje jich pouze 93, neboť zápisy končí rokem 1937 a další strany byly z knihy vytrženy.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a zpracování archivní pomůcky

Archivní fond Archiv obce Drahotín uspořádala a archivní pomůcku zpracovala ve Státním okresním archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně v únoru 2012 Jana Hrušková.

V Horšovském Týně dne 19. listopadu 2012

Jana Hrušková

Seznam použité literatury a pramenů

EDL, Jan. Přehled změn v územní organizaci politické správy v letech 1928–1948. *Paginae Historiae : Sborník Národního archivu v Praze*, 2006, roč. 14, s. 485–546.

Historický lexikon obcí České republiky 1869–2005, I. a II. díl. Praha : Český statistický úřad, 2006.

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka, JANÁK, Jan, DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích : od počátků státu po současnost*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

LIEBSCHER, Karl. *Der politische Amtsbezirk Bischofteinitz*. Bischofteinitz : Jakob Mitzner, 1913.

MARTÍNEK, Zdeněk. Archiv obce : příspěvek k vymezení a charakteristice archivního fondu. *Archivní časopis*, 1999, roč. 49, zvláštní příloha.

Podrobný seznam míst v Čechách. Vídeň : Alfred Hölder, 1885.

PROFOUS, Antonín. *Místní jména v Čechách : jejich vznik, původní význam a změny. I. díl – A–H*. Praha : Česká akademie věd a umění, 1954.

PROCHÁZKA, Zdeněk. *Český les – Domažlicko : historicko-turistický průvodce č. 1*. Domažlice : Nakladatelství Českého lesa, 1992.

SOMMER, Johann Gottfried. *Das Königreich Böhmen : statistisch-topographisch dargestellt. VII. Band, Klattauer kreis*. Praha : J. G. Calve, 1839.

Statistický lexikon obcí v Republice československé : I. Čechy. Praha : Státní úřad statistický, 1924.

Statistický lexikon obcí v Zemi české. Praha : Orbis, 1934.

Unser Heimatkreis Bischofteinitz mit den deutschen Siedlungen im Bezirk Taus. Furth im Wald : Heimatkreis Bischofteinitz, 1983.

Zákonník zemský království Českého : ročník 1884, v němžto se obsahují částky I. – XXVIII. Číslo 1 až 73. Praha : Místodržitelská knihtiskárna, 1884.

Inventární seznam

Inv. č. Obsah Časový rozsah Evid. jedn.

I. KNIHY

1 Kronika obce 1924–1937 K 1

II. SPISY

2 Stavební dokumentace k přestavbě chudobince na
obecní domek 1938 N 1

Název archivní pomůcky:	Archiv obce Drahotín
Značka fondu:	AO Drahotín
Časový rozsah:	1924–1938
Počet evidenčních jednotek:	2 (1 úřední kniha, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	2
Rozsah v bm:	0,11
Stav ke dni:	19. 11. 2012
Zpracovatel archivního souboru:	Mgr. Jana Hrušková
Zpracovatel archivní pomůcky:	Mgr. Jana Hrušková
Počet stran:	8
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Radka Kinkorová

dne 19. 11. 2012 č. j. SOAP/010-0727/2012